

Časopis s^v podobami za slovensko mladino.

S prilogo: „Anđeljček“

Štev. 9.

V Ljubljani, 1. septembra 1899.

Leto XXIX.

Veselo slovó.

Takó! Zdaj pa le naglo v mesto,
Kjer vse je lepše kot pri nas,
Za sabo zrem že prašno cesto
In svojo malo rojstno vas.

Čemú bi radostno ne peval,
Ko med učene grem ljudi?
Saj sem domá dovolj sameval
In tratil svoje mlade dni.

Brezskrbna dóba je minola,
Ko vriskal sem sred pestrih rož,
Zdaj zóve me k učenju šola
V središče modrih, vrlih mož.

Učili bodo me modrosti,
Kako bo vendar to lepó!
In v viru bistre učenosti
Pojili mi srce mladó.

Izpolnjene so želje vroče:
Še danes v mesto grem — juhé!
Pozdravljam mati vas in oče,
Nikar ne bojte se zamé!

I v mesta glasnega vrvenju
Ostanem vam hvaležen sin,
Ves čas posvetil bom učenju,
Kjer svet mi vsak bo opomin.

Kdo pa vzdihuje zunaj v veži?
Glej sestro, glej! — Pa tu stojiš?
In ti se jočeš? — Beži, beži,
Saj vredno ni, da se solziš!

Mar vedno gonim naj na pašnik?
Kakó si vendar čudna ti!
Če v šolo grem, pa se kot mašnik
Povrnem še prihodnje dni!

Tedaj bo lepše, kaj? — Nò, vidiš,
Da jaz le vedno prav ravnam!
Samó da ti se ne izpridiš,
Pa saj tako te že poznam!

Zdaj pa v slovó ti kličem: Z Bogom!
Rokó mi še podaj — takó!
Čez kratek čas z domačim krogom
Spet združi ljubo me nebó!

Ciril Vuga.

Krompirjeva vojska.

(Spisal *Brinjos*.)

Po neki stari knjigi listaje sem naletel na snopič orumenelih papirjev. Na njih je bila napisana ta-le povestica, katero priobčujem vam, mali čitateljčki, v pouk in razvedrilo.

I.

V soboto popoldne, dné 15. kimovca 1737. leta po Kr., ni bilo v trgu Lembergu niti jedne žive duše pod domačimi, slamnatimi strehami. Mačke so predrzno stikale po loncih, krave so lačne mukale, in petelini so kaj oblastno korakali po dvoriščih, češ, danes smo mi gospodarji.

Na obširnem prostoru sredi trga so se namreč zbrali okrog župana in prvega sodnika, modrega očeta Jurija Mastnaka, vsi leंबरški veljaki. Prihitele so tudi radovedne ženske z objokanimi otroci v naročju, in prikrevsali so nagubani starčki, zapustivši svoj zapeček. Vegasti plot ob županovem hlevu je zasedla mladina; manjši, ki so še prodajali platno, so se vtaborili pri tleh ter odpirali svoja mala usta, vtikaje vanje umazane palce; a večji bosopetci so zlezli na preperele kole, da, nekateri predrzneži so se celó splazili bližnji, oguljeni slivi v rogovile.

Zbrali so se leंबरški modri očetje in veljaki, da izrečejo svojo pravično sodbo črevljarju Martinu Bobnarju, katerega so obdolžili, da hoče pomoriti vse Lemberžane, vse od kraja do konca.

Bobnarjev Tinče je bil sicer kaj majhna, suhotna osebnica; a močno vzbočene prsi in njegove velike žuljave roke so bile živa priča, da je prav govoril berač Podkajenec, če je dražil trške rogovileže, ki so klicali včasih na korajžo: „Petelinčki razkoračeni! Veliko groma, malo dežja. Da pograbi katerega izmej vas Bobnarjev Tinče, temu bi udarila kri iz nosa, katerega nosite po koncu, da bi se vrana vsedla nanj. Da te hencaj, ta ima klešče na rokah, a ne prstov! Škoda le, da je tako ponižen in pohleven; naj bi vas nekoliko potipal in pobožal! A on je dobra dušica, zlata dušica!“ In prav je imel Podkajenčev Miha, da je hvalil in blagroval lastnika živih klešč.

A pred nekaj leti ga je še rad pikal in zbadal s svojim nabrušenim jezikom, kadar se je le dalo. Spreobrnil se je pa berač Miha tako-le:

Neko nedeljo popoldne je sedel Bobnarjev Tinče v gostilni pri županovih; zahajal sicer navadno ni po krčmah, a še tedaj ga je srkal in vlekel tako polagoma, da je pogledal ves popoldan le jedenkrat poliču na dno. Kar vstopi med pivce berač Miha. Ko zagleda črevljarčka v kotu, zareži se na široko in se zakrohoče: „Kaj, šilo se je med pijančke zgubilo? No, tega pa še ne!

Tinče pri poliču, primaruha!
A kdo ga srka bolj, ti al' muha?“

Toda to pot jo je izkupil sitni Miha. Bobnarček švigne iz kota, pograbi zabavljivca za oguljene hlače, in ko bi trenil, je plavalo koščeno beračé

mej nebom in zemljo. Da bi zamahnil Tinče v stran, pobiral bi Podkajenec svoje ude po kotih; a Tinčetovo srce je bilo premehko za tako grozovitost: skupek cunj in kostij je položil prav rahlo v kot na peč. Zaškripalo je sicer nekaj, a polomilo se je le par suhih tresek; rebra so ostala še cela. Od tega dne je bil berač Miha Podkajenec najboljši zagovornik in privrženec Tinčetov

Črevljarček Tinče je bil prav marljiv delavec; vlekel je dreto dan na dan, zdravil sosedom obutje, če je trdo kamenje oglodalo podplate, in šival tudi nove črevlje na kveder. Večkrat je naložil na zakrivljeno palico nekaj parov svoje najboljše robe in vzel za več dnij pot pod noge, da je na sejnih v Šmarji in v Podčetrtku poprodal lepo obutje. A sleherno leto na cvetni teden jo je mahnil celo doli do Save, v Rajhenburg. Tu je vselej najboljše prodal svoje škornje z visokimi golenicami, kajti pokupili so mu jih savski brodniki, ki so vozili z ladjami gori proti Ljubljani. Ti ljudje so imeli vedno polne pase tolarjev, a vrh tega so prinašali raznovrstnih novic iz tujih dežel.

Ni čuda torej, da je bil Tinče tudi tisoč sedemsto sedemintrideseti cvetni teden po Kristusovem rojstvu ubral kamenite steze čez kozjansko gorovje doli do Save, kljubu temu, da so hudourniki zbok deževja silno narasli. Skupil je lep kupček srebra. Toda s tega sejma je prinesel črevljarček tudi natlačene žepe „strupa“, ki ga je dobil od brodnikov. Te „strupene“ korenine je zagrebel v zemljo ter jih črez nekaj tednov prav lepo okopal; a ko je pognalo zelenje v cvet, jih je tudi skrbno obsul s črno prstjo. To obdelovanje se je namreč naučil iz knjižice, ki mu jo je dal neki brodnik; ta njegov prijatelj ga je prejšnja leta tudi naučil in navadil na črke: in to je bilo kaj dobro, kajti izmej lemberških tržanov ni nikdo poznal teh „kavk in kljuk“.

Še-le kimovca meseca, v soboto po mali gospojnici, se je raznesla zarano po trgu grozna novica, da namerava Bobnarček zastрупiti vse, kar leze in gre; a popoldan tega dne se je že zbralo trško starejšinstvo, da obsodi hudodelca po pameti in pravici.

Ko je bil cerkovnik odklenkal večernico, potihnil je šunder in se poleglo klepetanje. Župan in prvi sodnik lemberški, Jurij Mastnak, se pogladi po zalitem, snažno obritem licu, poškili po svojem telovniku, kjer se je bliščala vrsta srebrnih gumbov, pogleda oblastno po zbrani množici in spregovori:

„Odtrjančil je zvon zdaj-le, kakor ste slišali, a odklenkati mora tudi nekemu drugemu, slavni tržani lemberški, odklenkati mu mora zadnja ura, — pravim. Vsi veste, koga mislim. Tu pred nami stoji ta grozni človek, ki nas hoče spraviti pod grudo. Prinesel je spomladi sem od Save neke korenine in jih zagrebel v zemljo. Iz njih je prirastlo zelišče, po katerem je pognal zelenkast, okrogel sad: sam „bognasvaruj“ ga je zoril. Moja žena Urška je utrgala sinoči nekaj tega ščavja in ga položila svinjam v korito. Svinjam — pravim —, ki imajo dobre želodce: celo žreblje smo našli lani v naši svinji, veste v tisti, ki je imela pedenj debelo mast; a bila je vendar še zdrava in snedna. Pojdite pa danes pogledat v svinjak! Najlepši prašiček leži za koritom, kakor je dolg in širok; mrtev je od repa do glave. Urška se je jokala, ko otrok, — to vam rečem. Kaj, ali se še spominjate, predragi

Lemberžani, kako je besedičilo to človeče od velike noči sem? „Le počakajte, — je dejal — da dozori moj krompirček! Tedaj vam napravim gostijo, da je še niste videli take. Krompirček, to vam je jed: sladka, kakor maslo, in prhka, kakor orehova potica!“ Tako in še vse lepše je hvalil pregrešni mojster smolar to zelišče. In vidite, moj prašiček je bil prvi na gostiji, moj najtežji čunkec, — pravim; kaj ne, Urška? “

Nastal je molk; Urška pa je zajavkala milo: „Oh, res, res! Že o svetem Jakobu mi je ponujal onegav mesar dvanajst tolarjev zanj. Pa mu ga nisem dala, jaz neumnežka! Huuu!“

Kar vstane Trobiš Peter, drugi trški črevljar in prvi županov svetovalc v jedni koži, v kateri se je pa že delj časa kuhala huda jeza na Bobnarjevega Tinčka, ki mu je hodil v škodo, kjer je le zasledil razpokano cokljo ali raztrgan škorenj. Kri mu je udarila v glavo, da je porudel ko purman, če mu pokažeš robec žareče barve. Ves besen je kričal: „Ubijmo tega krvopivca! Zanjko mu vrzite za vrat! Obesimo ga!“

A čudno! Le nekaj ženskih je vpilo v rog z govornikom; zbrani možaki leंबरški pa so ostali mirni: mogoče, da so jih nagnili k temu blažji srčni občutki, a dejal bi skorej, da so jih še bolj opominjali občutki v tistem delu telesa, kateri je Tinče vendarle najbolje oblačil; hudobni sosede iz bližnje Polžje vasi so se pa nasmihali, češ, zbalii so se Bobnarčkovih klešč.

Toda, naj si že bo, kakor hoče, Tinčetu bi ta dan slaba predla, da ni vstal Podkajenčev Miha in položil zbranim Lemberžanom na srce teh-le besedij:

„Ljudje Božji! Držite pamet za repec, da vam ne uide rakom žvižgat! Povejte, ljudje Božji, komu pa je Tinče skrivil najtanjši las? Zaradi ūmazanega ščetinca pa razdirate toliko nepotrebnih besedij! Jaz pa pravim: županova svinja je zato poginila, ker je jedla ptujo, ukradeno zel. Ali vam je Tinče dal krompirjevko, mati županja, kaaaaj? — Vidite, kazen vam je sledila za petami . . . Zadela vas je šiba Božja, in prav dobro vas je ošvrknila. Pomislite, ljudje Božji, kje vam bodo neki zrastle tako lepi škornjički, tako gladke cokljice, če ne v rokah Bobnarčkovih? Ali vam bodo padale raz smrek, kakor storži? Ali se pa upate pokazati na shod k sv. Roku, ali pa na sejem v Podčetrtek v takih krevsljah, ki jih skrpa ta-le širokoustni Trobiš? A Tinče, ta pa ta! Vi še ne veste, koga imate tu v slavnem Lembergu. Sam cesar bi si dal umeriti črevlje pri Tinčetu, če bi le ne bil tako gromozemski daleč od tod. In to vam povem, ukrojil bi mu naš Bobnarček take škornje, da bi pomandral vse te širokohlačneže, te pobrite turške glave, ki mu uhajajo vsako leto v njegovo kraljestvo v škodo . . . Premislite to, ljudje Božji, premislite! — A posebno vi, oče Mastnakov, vi dobri, vi modri naš župan in sodnik! Ali je vam zraslo kurje oko v možganih, ali kaj? Kdo vam bo neki poiskal zapovedi in želje naše gospôde iz tistih čudno zverženih kljuk in kavk na papirju, če ne naš učeni Tinče? Ali naj bo suhorebri osliček tam-le v vašem hlevu za pismouka? Ta vam bo bral v enomer: i, a, i, a! Kdo nam naj tedaj iz pisanja pové, če nas kliče cesar na vojsko, ali pa nam pošilja pozdrave in prijazne besede? Torej le lepo počasi, oče županov! Pamet je le boljša, ko žamet. Ali ni res tako, ljudje Božji?“

„Res je taka, res!“ je zaorilo iz krepkih grl leंबरških.

„Prav govori Podkajenec! Ne skrunimo si rok s krvjo svojega bližnjika! Naj se zagovarja Tinče sam! Poslušajmo!“ tako so vpili razburjeni Lemberžani.

Samo Trobiš Peter je še nekaj zabavljaj Podkajencu, češ, da se boji za svoja rebra ter da so sedaj govorili strgani črevlji na Mihačevi nogi. A ko je vstal Bobnarček, da se zagovarja pred častitimi tržani, je umolknil tudi Trobiš.

Martin Bobnarjev je govoril svojim sorojakom, svojim tožnikom in sodnikom globoko v srce. „Postavljal je besede, kakor bi rožice sadil!“ so govorile še večkrat pozneje stare ženice leंबरške; pa ne, da bi bila to le prazna hvala, ne nikakor: ženice leंबरške so vedele, kaj je lepo in ginljivo, vse bolj nego suhoparno modre moške glavice.

Tega izvrstnega govora črevljarčkovega, žal, ne morem napisati od besede do besede, in sicer zaradi dveh vzrokov: prvič, ker sem bil tedaj, ko se je vršila ta pravda, star še le devet let in še torej nisem razumel vseh učenih besedij Tinčetovih, — in drugič, ker se je tedaj, ko je Bobnarček najlepše govoril, prelomil perel kol na plotu, kjer sem sedel jaz in moji tovariši, da smo nehoté napravili „živo kopico“ v koprivah pod seboj. Ker smo zagnali silen hrup in trušč, pograbil je berač Podkajenec dolgo preklo in nas otroke nagnal za županov hlev; gledali smo torej le izza voglov, kaj bode z mojstrom smolarčkom.

Spominjam se še vendar na to-le:

Ko je Bobnarjev Tinče razkladal zbranim možakom o slabih letinah pritrjevale so mu resne glave poslušalcev; ko jim je omenjal, da hoče pomagati svojim ljubljnim Lemberžanom, kimali so zadovoljno in se nasmihali; ko jim je pravil, kako po očetovsko skrbi cesar Karol za svoje ljudi, klicali so nekateri celó navdušeni „živio!“ — toda ko jih je poučeval o krompirju, katerega je prinesel neki Anglež iz novega sveta, iz Amerike, da utolaži gladlačnim rojakom, odkimavale so osivele glave leंबरške; ko jim je pravil, da so zelene jagode na krompirjevki res zelo strupene, mrmrali so previdni, modri možaki, in ko jim je naposled navdušeno hvalil debele korenine podzemljice, ki se kuhane topé v ustih kakor maslo, oporekali so mu nekateri na ves glas, na čelu vsem, sevé, Trobišev Peter.

Govorili so še vsi imenitnejši tržani leंबरški: nekateri so jo potegnili za Trobišem, a drugi so speljavali govorico na Podkajenčev mlin. Posebno hudo sta divjala proti Bobnarčku Potrcev Štefè in Drožetov Jože; grmela sta tembolj zato, ker sta se bala, da bo nova podzemeljska hrana izpodrinila uživanje vina in kruha. Za Bobnarčka se je pa potegoval osobito stari tkalec Kosonos, ki je povdarjal njegovo miroljubnost in delavnost, in hvalil črevljarčkovo bistro glavo.

Solnce je že šlo za goro in le klobuki najvišjih gor so še bili oviti v žarečo meglo zlatih žarkov. Tedaj še-le se je prenehalo posvetovanje in pretresovanje, in župan, Jurij Mastnakov, je zopet oblastno pogledal po zbrani množici ter ji naznanil sodbo trških starešin. Obsodba se je glasila tako-le:

„Bobnarjevega Martina, ki krpa in črevljari že od mladih nog tu v našem Lembergu, ni mnogo prida. Zanesel je k nam neko vražje zelišče, ki bi gotovo pomorilo vse miroljubne Lemberžane, ako bi nas ne rešila — svinja. Da bo pregrešni črevljar spoznal svojo krivdo, in da ne bo katerega iz soseščine zapeljal v smrt: zato ga obsojamo mi, starešine in sodniki leंबरški, na sramotilni kamen, kjer ga naj zasmehuje jutršni dan staro in mlado. Privežemo ga takoj sedaj in mu obesimo na hrbet poln cekar strupenega krompirja; a za stražo črez noč stala bodeta pri njem črevljar Trobiš Peter in naš čuvaj Kolenček.“

(Konec prih.)

Svetniki-ljubitelji in ljubljenci živalij.

(Po Fr. Lindenu priobčuje *Jos. Volc.*)

LIII.

No je potoval sv. *Frančišek Solan* iz Španjskega v Ameriko, se je pri Panami razbila ladija. Mnogo ljudi je potonilo. Oni pa, kateri so se še rešili, mej njimi tudi Frančišek, so na samotni obali trpeli hudo lakoto. Ob tej hudi stiski nakrat zapazijo, kako so sem od morja jeli raki lezti proti svetnikovi utici. Ko jih svetnik zagleda, se silno razveseli; prijema jih in jim prijazno govori: „Le pridite, ljubi otročiči in stvarice Božje! V srečo si štejte, da morete biti v hrano in živež svojim večjim bratom, ki lakote umirajo.“ Nato jih razdeli mej svoje stradajoče sopotnike. Tudi sicer so večkrat videli tega svetnika, kako je kar z roko lovil ribe iz vode, kadar je bilo treba.

LIV.

Nekoč sta sv. *Frančiška Solana* dva prijatelja skrivaj opazovala pri oknu frančiškanskega samostana. Svetnik je prišel po vrtu do malega ribnjaka, kjer je obstal. Sedaj potegne iz rokava svojega habita kos kruha, ga razdrobi in potrese drobtinice po razprostrti dlani, govoreč neke besede, katerih nista razumela opazovatelja. Hipoma prileti tolpa ptičev, ki se kar trgajo za prostor na njegovih prstih, da bi kavsali drobtinice z njegove roke. Dvakrat, trikrat jim to dovoli, potlej pa jim dá z drugo roko znamenje, da naj odletijo, da bi mogli priti še drugi na vrsto. Ko je bilo vse pozobano, je Frančišek pokleknil, roke položil križema na prsi in gledal proti ptičkom na drevju, premikaje svoje ustnice. Opominjal je namreč ljube živalice, naj se sedaj ž njim zahvalijo Stvarniku, da so se nasitile. Nekaj časa so bile ptičice kar tiho in se niso ganile z mesta. Ko je pa svetnik skončal svoj nagovor, so se oglasile in skupno prepevale kakor za stavo; veselo petje je še-le pohnahalo, ko je svetnik vstal in se vrnil v svojo celico. Sedaj so se tudi ptički polagoma razgubili na vse strani.

O istem svetniku se pripoveduje še več pristrčnih dogodbic iz ptičjega življenja. Nekoč so mu prinesli mrtvega slavnca. Močno se mu zasmili, vzame ga v roko in blagoslovi, in glej, slavček takoj oživi. — Golobčka, katerega je bila neka zver napadla in hudo ranila, je nagloma ozdravil s tem, da mu je z maščobo pomazal rane in ga blagoslovil. Ganljivo je bilo videti, kako je bilo zdravljeni golob potlej hvaležen svetniku; povsod ga je spremljal, sedal mu na ramo in jedel z roke. — Drug ptiček, ki je znal silno lepo peti, je služabnika Božjega spremljal, kadar je obiskaval bolnike. Vsedel se je na drevo pred hišo, v kateri je bil bolnik, in žvrgolel svojo lepo pesmico tako dolgo, dokler ni prišel svetnik iz hiše; še-le tedaj je odletel. — Še najlepše pa je bilo ob njegovi smrtni bolezni. Nekaj dni pred njegovo smrtjo je priletela množica malih ptičkov pred okno njegove bolniške sobe in pričela tu prečudno lepo petje. Vsi navzoči so se še tembolj čudili, ker še nikdar niso videli in slišali tako izredno lepih in ljubkih ptičev pevcev. Zadnji dan pa so neprenehoma nadaljevali svoje ganljivo lepo petje do jednajste ure po noči. Svetnik sam je ganljivo-veselo spoznal, da mu je neskončno usmiljeni Bog poslal svoje angelje iz nebes, da so mu v tolažbo.

Zaznamovani dnevi.

(Spisal *J. Štrukelj*.)

IX. Z a l a s.

Bog se usmili, koliko mi prizadenejo ti otroci! Vedno jih učim in opominjam, pa vendar zmeraj kaj nerodnega vidim pri njih! O dobro vem, danes ne bo brez joka, preveč se jih je nateplo in prevelik vrišč imajo. Saj smo bili mi včasih tudi poskočni, taki pa le nismo bili, Bog pomagaj vendar!“

Stari Brezar je tako tožil; mož je šel že na osemdeseto; bil je na pol hrom in je sedel pod košato lipo pred hišo. Pa ni bil brez dela: zibal je devetmesečnega Jožka. Dolgo ni hotel zaspati najmlajši Brezar, malo zaradi nadležnih muh, katerim se o sv. Jerneju nihče ne ubrani, malo je bil pa najbrž bolan sitnežek, saj o novini ljudje tako radi boleajo. Sedaj — na tri je šla ura — so se mu pa vendar-le začenjale oči zapirati, toda otroci na Dolinarjevem vrtu so zavriščali, pa je zopet izpregledal ter jel otepati z ročicama. Stari Brezar bi bil tako rad poklical domače tri: Tinčka, Pepco in Lojzka, tuje pa oštel in razgnal, toda bal se je, da ne bi s klicanjem Jožka še bolj predramil. Urneje je začel zibati, polglasno pa se je kregal tako-le:

„Prav nič se jih ne prime, no, prav nič! Pa so vsi jednaki, naši kakor drugi! Saj človek potrpi, če pa le nič ne slišijo, pa tudi najpotrpežljivejšemu kri zavre. Dopoldne, no, moral sem se jeziti. Kokošar je šel skozi vas, pa

je bilo brž vse polno otrok okrog kurnikov — naši seveda tudi, dasi sem jim pravil, da nimajo nič opraviti. Pa če bi samo gledali, naj bi še bilo. Ali da gre ubogi živalici, ki je že tako zaprta v tesnem kurniku, perje puliti iz repa, to je pa vendar od sile! In ko sem našemu Tinčku za kazen tudi jaz izpulil nekaj las, bil bi kmalu navsezadnje doma jaz kregan. No, saj Janez me rad posluša, samo z otroki je premehak; pa mu pravim, da otrok ne umrje, če bi ga s šibo kaznoval, pa le prizanaša . . . Že zopet kričé, o ti predrti vrabci taki, da mi Jožek ne bo zaspal! Rad bi le vedel, kaj iščejo po drevju, saj letos ni skoro nič rodilo! Ej, potem je pa še bolje, če ga je malo; vse zeleno bodo spravili s češplj, potem ni čuda, da je pri vsaki hiši bolezen.“

Precéj daleč od starega Brezarja je bila Dolinarjeva kriva češplja. Stara je že bila in velika, rodila ni mnogo, nekaj pa vendar-le. Dolinarjev Nace je splezal nanjo in obiral redko viseče češplje. Bolj zrele so izginjale v njegov žep ali usta, kako slabejšo je pa vrge! na tla, kjer se je precéj vnel za njo boj. Kajpada, vsak bi jo bil rad dobil, zato so planili po nji ter čisto nič pazili, čeprav se je kdo prekucnil ali zadel s svojo ob tujo glavo. Škoda, da je le jeden dobil češpljo — pa še tista ni bila nikoli cela. Vedno in vedno so prosili Naceta, naj potrese, a ni hotel. Izpustil je pa še marsikatero češpljo, da so se pulili za njo; pri tem pa so kričali, kakor znajo le taki tiči, in jezili starega Brezarja. Toda dolgo ga niso.

Brezarjev Tinček in Dolinarjev Janezek, ki sta bila istih let — vsak sedmih, sta se sprla zaradi češplje. Dobil jo je bil Brezarjev, ker je odrinil Dolinarjevega, toda oni je bil hud, češ, saj so vse naše, čemu hodiš na naš vrt. Kakor mlada petelinčka sta si bila brž v laseh ter se začela boriti ne za šalo, ampak v resnici. Pa bodisi da je bil Dolinarjev res močnejši, bodisi da je imel samo več poguma, skratka: Brezarjev je padel premagan v travo. To ga je jezilo. Vpričo toliko otrok, pa da bi se mu vsi smejali ter dejali, da ni za nič! Hitro popade na tleh ležečo suho vejo in udari Dolinarjevega kar po obrazu. Temu se je iz nosa pocedila kri, in neznansko je zakričal: „Le stoj, le stoj, le počakaj, oh, saj nič ne vidim!“

Ali je bil Dolinarjev vrt prazen! Nace je bil hitro s češplje na tleh in peljal Janezka pred vežo, da bi ga pri vodnjaku z mrzlo vodo zmil. Drugi pa so bežali na vse strani. Stari Brezar je imel slabe oči in ni videl, katera dva se pretepata. Ko sta mu pa Pepca in Lojzek povedala, da je Tinček Dolinarjevega z vejo mahnil, jel je zopet tarnati:

„Oh, ta otrok, ta otrok! Zmeraj kaj, zmeraj! Pa kje je sedaj? Kam je pa šel?“

Toda Pepca in Lojzek nista vedela odgovora. Kar zmanjkalo ga je z vrta.

No, Dolinarjevemu ni bilo posebne sile. Kri se je ustavila, nos je bil cel, oči so bile pa tudi kmalu dobre, samo majhno ga je bil Tinček ošinil po njih, drugega hudega ni bilo. Če bi bil prišel deset minut pozneje Tinček k Dolinarju, brez dvomu bi bila že zopet prijatelja. Pa Tinčka ni bilo nikjer. Lojzek in Pepca sta že vse obhodila: pod podom, za svinjakom, v svisljih sta tudi že bila, šla sta ga iskat pod streho in klicala: „Tonček, le pokaži

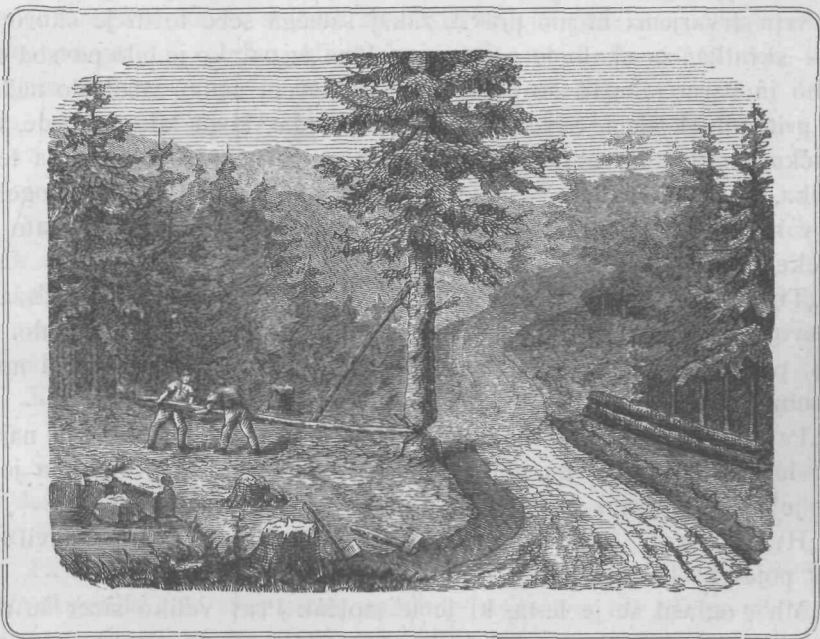

se, saj ni nič; Janezek je že dober.“ A Tinček se ni pokazal. Minula je ura za uro, o Tinčku ni bilo ne duha ne sluha.

„Peter, le pritisni, le še, le dajva, bo bo . . . še majhno, dobra je, ta ne bo več vstala!“

Tako je spodbujal drvar Miha svojega tovariša, ko sta istega dne proti večeru v gozdu za vasjo podirala debelo smreko. Zašumelo je, veje so udarile po tleh, manjša drevesca, katera je podajoče drevo oplazilo, so se kakor strahu tresla, par vran je prestrašeno sfrfetalo iz sosednih smrek, smrekine veje so na tleh še malo trepetale, kakor bi kazale zadnji znak življenja, vse je utihnilo.

„Katero se bova pa sedaj lotila?“ vprašal je Miha.

„I, kar ono-le dajva — stoj no, ali slišiš?“ odgovoril je Peter ter vlekel sapo vase.

„Za božjo sveto voljo, kaj pa je?“ čudil se je sedaj tudi Miha.

„O Marija, o Marija!“ se je slišalo in pa otročji jok, in drvarjema se je zdelo, kakor bi prihajal ta glas iz vrha posekane smreke. Groza ju je obšla.

„I, saj ni bilo žive duše blizu —“ ni šlo Petru v glavo, da bi bil človek v smreki, in nič ni imel veselja, da bi šel preiskovat, kaj bi bilo.

Toda jok je bil čedalje silnejši; ni bilo dvoma, da mora biti kak otrok v bližini. Videlo se ni nikjer nič. Miha in Peter vzameta sekiri in gresta proti vrhu podrte smreke. In prav pod gostimi vejami, katerim je branila debela skala, da niso z vso težo priletele do tal, poskušal je — Tinček, da bi prišel iz neprijetne ječe. Pa nikamor ni mogel; težke smreke šibek otrok ne premakne, saj je še Peter in Miha nista mogla. Zato sta hitro oklestila smreko ob vrhnem koncu in oprostila Tinčka.

„Za las“, dejal je Peter in pokazal debelejšo suho vejo, ki je štrlela ravno proti mestu, kjer je ležal Tinček, „samo za las je manjkalo, pa bi bilo otroka predrlo.“

„Če bi pa skala ne bila odnesla in obvarovala, gotovo bi ga bilo zmečkalo“, govoril je tudi Miha in zamišljeno gledal za skalo, ki je držala smreko in imela za seboj precejšnjo votlino. „Bog nas varuj, kakšna nesreča bi se bila lahko pripetila! I, kako pa da se nisi ognil, saj si videl, kam bo smreka padla?“ vprašal je očitate Tinčka.

Sedaj je ta na pol povedal, zakaj in kako je prišel pod smreko. Poprej popoldne, ko je Tinček pribežal z Dolinarjevega vrta v gozd, sekala sta drvarja še drugje. Vroče mu je bilo in truden je bil od hitrega bega in skrbi in strahu, češ, kaj, če sem Janezku oko iztaknil — toda o pretepu na Dolinarjevem vrtu drvarjema ni nič pravil, zakaj samega sebe tožiti je skoro malo sitno — skratka: za skalo je poprej popoldne zaspal, ko je bilo povsod okrog vse tiho in varno. Zbudil se pa ni prej, dokler ni nekaj zašumelo nad njim in ga pritisnilo k tlem. Seveda ni prijetno, kadar koga tako prebudé, kakor je Tinčka smreka. Po obrazu in po rokah ga je nekaj bodlo, in pa tema je bila taka, da ni nič videl. Še huje je bilo pa to, da ni nikamor mogel. Res sreča v nesreči je bila, da ga ni ubilo ali zadušilo ali pretrlo. Zato je pa tudi rekel Miha:

„Tinček, le angelju varihu se zahvali, da si še živ! Ako ni držal nad teboj svoje roke, je pa vendar tako uredil, da si legel tik za skalo. To ti povem: pol čevlja naprej ali na stran, pa bi imela sedaj-le midva mrlička pred seboj.“

„Pa čisto brez krivde bi bila“, dodal je Peter, „ali ljudje bi naju bili vendar-le dolžili, da sva ga ubila po neprevidnosti. Hvala Bogu, da je tako, kakor je!“

„Hvala Bogu!“ dejal je prav iz srca tudi Miha ter še pristavil: „Kar domov pojdiva! Tinček, kaj ti ne pojdeš?“

„Mh“, oglasil se je le-ta, ki je le molčal. Prav veliko sicer še ni znal misliti, pa vendar ni nemogoče, da bi mu ne bilo nič na misel hodilo: morda je pa mene smreka zato udarila, ker sem jaz Dolinarjevega Janezka. Molčal je pa tudi še zato, ker mu je šlo po glavi, kaj bo neki doma in kako je Janezku. No, Miha in Peter sta šla ž njim in pripovedovala že po poti vaščanom, še obširneje pa pod Brezarjevo lipo, kakšna nezgoda se je bila pripetila.

„Oh, ti otroci, zmeraj kaj, zmeraj kaj!“ ni se mogel najeziti ta dan stari Brezar. „Kaj ga pes nese v gozd! Doma nagaja, potlej pa tako pride! Doma napravlja nepokoj, drugje pa ljudi v strah pripravlja. Saj pravim: zmeraj kaj!“

Je že tako, pa je bilo vedno tako in menda tudi bo: nerodnežu je brž kazen za petami; včasih se ji kdo malo odmakne, ne uide ji pa popolnoma nihče. Verjamete?

Iz temne zgodovine čebelnega življenja.

(Piše *Fr. Pengov*.)

III. Čarovna past.

Kaj bi se neki zgodilo s cveticami, ko bi jim mē ne izsrkavale medu? Morda bi bile veselejše in bi nas imele raje radi tega? Ali jih morda žalimo s tem, ker pijemo iz njih ta sok, ki je njihova kri? “

Tako je izpraševala mlada Balzaminica svojo izkušeno čebelnio tovarišico, ki je bila mej vsem krilatim ljudstvom žuželk znana pod imenom Verbena.

Morda se vam čudno zdi, mladi prijatelji, tako vprašanje od strani zastopnice onega rodu, ki se ozir znanostij največ peča z rastlinstvom ali botaniko, od strani čebele. Ali počasi, mili moji! Pomisliti nam je, da je Balzaminica danes v prvo na paši, odkar je ugledala svetli dan; in da je mlada čebelica ob pogledu toliko in toliko rečij, ki jih ne umeva, ravno tako radovedna, kakor mlad šolarček, ko prvič pride v šolo; kdo bi ji pač to zameril?

Tudi modra Verbena ni štela tega vprašanja ukaželjne sestrice v zlo, ampak smehljaje ji je odgovorila:

„O, ne žalimo jih ne. Ravno nasprotno! Cvetne čašice bi kar prekipevale medu, ko bi ga me ne izsrebale, in dragocen sok bi brez koristi tekkel po zemlji.“

„Kaj mar cvetlice medijo brez prestanka?“ vtakne se v razgovor Angelika.

„Seveda“, jo poučuje Verbena. „Medu jim vedno preostaja, zlasti kadar topli dežek porosi zemljico in jih zlato solnčece ogreva, kakor detece v zibelki.“

„Pa zakaj torej ne pustimo sirotic pri miru, da bi odcvele?“ utrga se iz grla Angeliki. „Iz srca sicer studim postopaštvo, ali zdi se mi vendar-le mnogo priročneje, ko bi mogle ves veliki dobiček iz vsakega cveta najedenkrat prinesiti domov. Prihranile bi si s tem dolgotrajno poletavanje od cveta pa na cvet...“

Dobra Angelika je mislila, Bog ve kako modro da je uganila. Zato jo je tembolj iznenadil srčni smeh stare Verbene.

„Shuua!“ se je zakrohotala začrnela letavka, da so se ji kar krilca tresla. Angelika je vsa začujena gledala vanjo in da je umela ta smeh, gotovo bi bila zarudela nad svojim modrim razumkom. Toda zarudeti čebelici nikoli ni treba, zato ker ravnajo vedno odkritosrčno in ničesar nimajo na sebi, da bi se jim bilo sramovati.

„Shuua, to je vse lepo“, razlagala je poredna tovarišica, ko se ji je umiril smeh. „Samo ko bi bil ta-le cvetoči vrt, ti-le travniki in cvetoče drevje samo naše! Ali poglej, dragica moja: Tu-le leti osa, tu-le čmrlj, tam-le zlata mimica, tam zopet bel, rumen, môdrikast, biserast metuljček, — in ti gomzé tukaj ves božji dan. Kar si kdo nabere, to ima in to je njegovo.“

Deliti moramo medeno slaščico tudi z raznimi drugimi čebelami. Imajo pa cvetlice obiske ne le o času, ko pluje solnce nad oblaki, ko zablesté prve zvezdice na nebu, priplahutajo sem velike večče in somračniki (večerni metulji). Le-ti imajo urna, ozka krila, kakor lastavice in jezike dolge kakor vinska trta ročice. Ko pa postane že popolnoma temno, tedaj prišumé še cela krdela debelih, zavaljenih prstencev in svilnih prelcev — poleg tega se pa utegne kar nakrat spomniti še človek, priti s koso na travnik in v kratkem času odnesti vse cvetlice in vse cvetje domov v svoj panj. Ako bi torej hotele mé čakati, bi do zime, do vigredi, do konca sveta lahko čakale, pa ne dočakale ničesar!“

„Saj bi pa tudi ne mogle zdržati celo poletje brez dela, da bi se grele lenobno na solncu kakor kobilice“, dodala je Angelika, da bi vsaj malo popravila prejšnjo nespamet.

„Seveda, ali pri ljudeh je druga. Glejta: Celo leto ne vidita nikogar na polju, ko pa jame žito zlateti, tedaj povsodi odmeva klepanje, košnja in mlačev, in to je njih paša. Traja sicer malo časa, a takrat mora vsakdo delati za štiri. Ljudem se seveda ni bati raznih drugov iz tujih panjev, ker so si vso zemljo lepo razdelili mej seboj. Vsak ima pravico do svojega kosca. In ko bi hotel tam nabirati kdo drugi, jel bi človek upiti, potegnili bi svoje želo in odpodil neprijatelja.“

„Kako neki, da človek nas, čebelic, ne zapodi, kadar nabiramo po njegovem polju?“

„Ne odganja nas zato, ker on išče na rastlinah drugačnega medu kakor me.“

„Ali naš med ni dovolj sladak?“

„Tisto že, ali človeka samo naš med ne nasiti. Pa je tudi prevelik, in dolgo bi moral po cveticah nabirati med, da bi bil le enkrat nasičen. Zato seje človek za se posebne medunosne rastline (sladkorno peso, sladkorni trs), ruje kar cele iz zemlje, odnaša v svoje panjeve (sladkorne tovarne) in tam je baje tlači, mečka in stiska, da teko kar celi potoki medenega soku.“

„Celi potoki!“ se je zgrozila Balzaminka, „in jaz moram tu za kapljico letati cel dan! Človek bi niti ne opazil, ko bi hodile me v njegov panj po med...“

„A ha, ne opazil“, se je razvnela Verbena; „kadar nas vidi veselo brenčati okrog svojega panja, misli, da bi mu izpile ves med. Kakor da bi mogle kedaj izpiti cel potok, in kakor bi zmanjkalo vode, ako se napijemo iz studenca! Jaz sama sem bila nekoč v takem človeškem panju, kjer po železnih koritih tekó potoki slaščice — saj oni panj ni tako daleč. Toda povem vama, čudež je bil, da sem se vrnila. Veliko, veliko čebelic je videlo obljubljeni deželci, kjer se cedi med, a vrnila sem se jaz jedina. Notri pride lahko vsaka izmej nas in se lahko nasrka sladke tekočine do sita. Ko pa hoče sladkosti pijana hiteti ven po svoje sestrice, da bi jih privedla tu sem — takrat skozi žrelce tega panja izleteti ne more in ne more. Žrelce ima tak panj sicer mnogo in velikih, ali vsako je prevlečeno s prozorno, tako rekoč nevidno mrežo. Ko priletiš do takega žrelca, že vidiš pred seboj zelene loke

in nad njimi solnčece; v tem zadeneš na vso moč z glavico v nevidno mrežo, kakor ob železna vrata in padeš doli. Niti ne vidiš je mreže, in vendar je tu. Lahko po nji ležeš, z nožicami čutiš njeno gladino — a ne vidiš ničesar. Kar pride zlobni človek, pritisne te na mrežo in ti razmečka vse ude. Takih razmečkanih sestric leži pri vsakem žrelcu človeškega panja (čebelica ima v mislih okna naših bivališč, zlasti tovaren za sladkor, ki so tolikrat smrt čebelicam; notri še pride, zlasti če je kaj medenega na mizi, ven pa ne zna) mnogo in mnogo! . . .“

„Pa kako da si se ti rešila od tam?“ Mlada Balzaminka in Angelika sta se groze tresli.

„Pri zvestobi do naše matice, samo po čudežu sem odnesla zdravo kožico. Ko sem oslABLJENA, razburjena in žalostna lezla po čarovni mreži, pride majhna deklica. Videč mrtve in razmečkane čebelice, pogledala je name in rekla sočutno:

„Uboga bučelica! Nekaj kapljic sladkorja, katere si spila, moraš plačevati z življenjem. Pojdi, odprem ti okno, ti ne smeš poginiti. Glej, tu imam drobtinico sladkornega soka, zlezi mi na roko, saj vem, da me ne uješ. Napij se lepo. Zleti domov — a v drugo mi sem ne hodi! Jaz bi te tukaj ne našla, drugi bi ti pa ne odprli!“

Vrlo dekletce je imelo solzico v očesu, ki se je na solncu lesketala kakor rosna kapljica. Odprla mi je košček one skrivnostne mreže in jaz sem zabrenčala v zahvalo, kakor sem znala najlepše.“

„Pridna deklica je bila to“, je vzdihnila Balzaminka. „Jaz bi ji dala takoj najslajšega medu.“

„A jaz bi ji prinesla najkrasnejšega cvetnega prahu“, dodaja ginjena po dekletovi milosrčnosti Angelika.

„No, za tega bi se moja mala dobrotnica lepo zahvalila. Zakaj njen cvetni prah je kruh in meso. Ta daje ljudem moči in gorkote, kakor nam cvetni prah, čegar važnosti pa vedve zdaj še ne poznata. Raje se posladkata s čistim medom. A ko postaneta starejši, šel vama bo tudi trdi cvetni prah v slast in pridno ga bosta nabirali celo leto.“

„Ali ga pa tudi najdeva celo leto? Ali cvete lipa celo leto?“

„Ne cvete. Toda po nji se razcveto drugi cvetovi, kakoršnih še nista videli svoj živi dan. Zacvete vama skromna akacija, ki ima tem več medu, čim bornejša je zemlja, katera jo živi; po nji zarumené gozdovi pravega koštanja, v jeseni pa zarudé poljane naših najljubših rožic, o katerih sem slišala lani prepevati sosedovega Jelkota:

Lep je ajdov cvet,
Dá čebelcam med,
Zrno je pa naša jed.

Zamodré tudi krasna lanišča, turška detelja nam pomoli svoje krvooblite glavice, plavice in druge lepotice nam ponudijo iz svojih čašic vsaka drugačen cvetni prah. Modra plavica ima bel prašek, detelja rumen, a cvetni prah esparzetin je siv, kakor dlačice na nožicah. Ali pomnita: ko ugledata

nebroj raznovrstnega cvetja, ne nabirajta mi v svoj košek ob enem različnega cvetnega prahu! Celemu panju bi pokazili želodček, ako bi mašili v jeden piskerček prah od raznih cvetlic! S tem bi ...“

Nenadoma je pretrgala goreča pripovedalka svojo razlago. Nad našo trojico so togo zahreščala tuja krila in pred njihovimi očmi je pal na tla živ klopčič. Bila je velika osa, jasno rumena, a na telesu je imela črne, tri-voglate madeže, kakor čarovniška znamenja. Napihnjene tipalnice so ji dajale še bolj razbojniško lice, kakor je imela že sicer. V krempljih pa se ji je zvijalo in ječalo neko nesrečno krilato bitje.

„Kviiiit!“ jo stokala uboga žrtev v njenih krempljih, katero so našinke takoj spoznale za sestrico iz domačega panja.

Pravi prijatelj se spozna v nesreči: to vedó tudi čebelice.

Kakor strela se je zagnala pogumna Verbena od zgoraj na hrbet sovražnice, ko je uzrla pripraven trenutek.

Bil je zadnji čas. Premagana čbelica je že čutila, kako ji železni kremplji sovražnice stiskajo truplo.

Niti ustavljala se ni več, le očesca je obračala po solnčecu pričakujoč smrtno rane ...

V tem je osa-napadnica obupno vzkriknila. V trenutku je spustila svojo žrtev in padla znak na vlažno prst. Silno želo Verbenino ji je prodrlo skozi trebušni obroček.

Skušena starka še ni izpustila sovražnice. Držala se je z nogami nje-nega tilnika, gledala ravnodušno zadnje utripe premagane nasilnice in previdno potezala želo iz rane, da bi se ji ne zlomilo.

„Shuua!“ bučala je zadovoljno. „Mravljinja kislina, v kateri so namo-čeni naši meči, ima znamenite učinke.“

Smrti oteta mladica vsa utrujena in po celem telesu se tresoč, prihiti zdajci k svoji osvoboditeljici, jo hvaležno liže in radostno s krilci trepeče. Tudi Balzaminka in Angelika, ki sta bili doslej skriti za širokim listom, pribežita na dan in voščita srečo družici. A vse tri mladice prosijo prestrašene starejšo tovarišico:

„Letimo proč, domov!“

A starka odvrne: „Ne, tu na tleh nam ne grozi nikdar tolika nevarnost, nego v zraku. Odpočijte si še trenutek, gotovo ste strahu utrujene. Pokrepčajte se malo z medom. Veste-li, kdo je bil vaš napadnik? Oglejte si ga dobro. Bila je osa roparica ali čebelni volk.“

Z grozo in radostjo so ogledovale mladice ubito oso, ki se je v zadnjih bojih komaj še vidno otresala, dokler ni popolnoma dotrepetala. Tako nekako, kakor naše znanke zabodeno oso, gleda antilopa na umirajočega jagvarja ...

Za dobroto ne pričakuj hvaležnosti.

(Poleg češkega.)

Stopila je pred leva miška in mu rekla: „Kralj moj, si li pozabil na veliko dobroto, katero sem ti izkazala jaz, mala miška, ko sem te osvobodila, vjetega v mrežo? Tedaj ti ni nikdo izmej tvojih podanikov prišel na pomoč, in da nisem jaz raztrgala vezij, ki so te oklepale, bi bil, kralj živalstva, žalostno poginil. Na to mojo veliko dobroto pa pozabljaš in ne ukažeš mački, da bi mene, tvoje ohraniteljice, ne preganjala in zatirala.“

In nakremžil se je lev ter rekel: „Jaz sem te preje, ko si v svoji razposajenosti skočila name, svojega kralja, pustil pri življenju; poleg tega si izvršila svojo dolžnost, ko si tedaj kot podložnica rešila svojega gospoda. Ti, najmanjša izmej mojih podanikov, se predrzneš, da me opominjaš mojih dolžnostij! No, tudi jaz, kralj, poznam hvaležnost. Za tvojo predrznost te ne raztrgam, kot si zaslužila, toda glej, da te več ne ugledam pred svojim prestolom.“

Veliki gospodje ne vidijo radi, da bi jih kdo spominjal na hvaležnost.

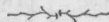
— c —.

Z l a t i c a .

Cvela je cvela	Drago prodam te	Cvetko dobila . . .
Cvetka na lóki,	In si nakupim:	Cvetka je pala,
Doli ob vodi,	Venček blesteči,	V bistre valove — —
Vodi globoki.	Križec srebrni,	In za cvetico
Deklica mlada	Belo obleko,	Deklica plôve —
Tje je hodila,	Pajčolan črni . . .	Venček blesteči,
Zlati cvetici	Rožica zlata . . .	Križec srebrni,
To govorila :	Kako bom srečna,	Belo obleko,
„Da te dosežem,	Kako bogata!	Pajčolan črni . . .
Mila zlatica,	— — — — —	Kar si dekle
V šopek povežem	Deklica mlada	Nekdaj prosilo . . .
Čarna ti lica,	Se je sklonila,	Vse so mu dali —
S sabo te vzamem . . .	Rada, oh rada	V tiho gomilo!

Milka Posavska.

Kjer bi našel.

Vetrec rahli, pihljaš, pihljaš,	S tabo, vetrec, in s tabo, vir,
Veješ čez cvetno ravan;	Hotel bi daleč od tu . . .
Potok brzi, šumljaš, šumljaš,	Kam . . .? Kjer našel bi srcu,
Dalje hitiš mi čez plan . . .	Bolnemu srcu, miru . . .

Rado Kósar.

LISTJE IN CVETJE.

Pregovori, izreki in pametnice.

(Zapisal A. K. Sežun-ov.)

38. Kdor plevel le trga, pa ne ruje,
Ta si nepotrebno delo snuje.
39. Komur molitev in cerkev ni mar, je že
slep na duši in gluhošem.
40. Kdor je nehvaležen ljudem, je nehvaležen
navadno tudi Bogu.
41. Cenim može, ki imajo potno čelo pa
žuljave roke!
42. Bilo je in bo ostalo,
Da izvrstnih ljudij je le malo.
43. Kdor od hiše pa do hiše prosí,
Ta največje reve še ne nosi.
44. Lepota sveta je nedolžnost srca.
45. Dobrih ljudij iščimo, in ko jih dobimo,
si jih obdržimo!
46. Kdor svoja dela hvali, išče dvojnega
plačila.
47. Dokler daš, prijatelj je imaš;
Kadar ti zmanjka, je rešena uganka.
48. Kdor le med liže, se pelina boji.
49. V kremenu je ogenj; le v kreši!
50. Komur se vinar ne smili,
Dal boš goldinar po sili.

Spominska knjižica.

14.

„Strup se prežene sé strupom“,
Pravi homéjopatija;
„Strah prepodi se sé strahom“,
Hvali nam filozofija.

Treba je še komentarja:
V strahu Božjem je zmaga,
Mirno nas v sredi viharja
Pelje do večnosti praga.

„Internus“ 21. junija 1897.

12.

Prekrasna nam cela narava,
Vse stvarstvo oznanja Boga,
Zvezd jasnih neskončna višava
Glasno govori do srca:
„Oj človek, čuj božje ljubezni odmev,
Vse žitje naj Tvoje mu hvalni bo spev!“

— a

Rešitev demanta v 8. številki:

r
 p a v
 D u n a j
 e k v a t o r
 o d e r u š t v o
 s l i k a r k o v a č
 A m e r i k a A f r i k a
 r a n a u r a z l a t a u r a
 d o b r o t l j i v o s t
 k n j i g a r s t v o
 e l e k t r i k a
 l u b a d a r
 š č u k a
 s r p
 a

Prav so pogodili: Gomilšak Antonija, učenka II. let. višje dekl. šole v Ljubljani; Šlamberger Anton, gimnazijec, Inka in Nuša, učenki v Kranju; Gantar Anica, učenka na Čatežu ob Savi.

Nove knjige in listi.

1. Sv. Frančiška Saleškega *Filoteja* ali navod k bogoljubnemu življenju. Po izvirniku poslovenil Ant. Kržič. V Ljubljani 1899. Založila „Katol. Bukvarna“. Cena v usnje vezani knjigi je 90 kr. in z zlato obrezo 1 glđ. 20 kr. — Ta prirsčno pisana knjiga je že stara skoro tristo let, pa se vendar še sedaj skoro tako bere, kakor da bi jo bil svetnik spisal za sedanje čase in potrebe. Po pravici jo čislajo po vesoljnem katoliškem svetu. Zeló jo priporočamo tudi naši slovenski (bolj odrasli) mladini, naj ji bode zvesta voditeljica vse življenje.

2. *Svete zgodbe za male otroke*. So-stavil Ant. Kržič. Drugi natis. V Ljubljani 1898. Založilo „Katol. društvo detoljubov“. Z dovoljenjem duhovske in svetne gosposke. Cena mehko vez. 8 kr., kart. 10 kr. — V začetku šolskega leta posebej opozarjamo na to knjižico, ki se zlasti zaradi nizke cene priporoča ali kot šolska knjiga ali pa za ponavljanje šolskega pouka doma.

3. *Jezus Kristus pravi Bog*. Pregled najvažnejših dokazov tej temeljni resnici krščanske vere. Spisal dr. Ivan Svetina, prof. na c. kr. višji gimnaziji v Ljubljani. 1899. Založil pisatelj. Cena 40 kr. broš. — Kakor kaže že naslov, je ta knjižica namenjena dijakom višjih šol in drugim olikancem; v ta namen pa spretno in temeljito sestavljena.

„Vrtec“ izhaja 1. dne vsacega meseca in stoji s prilogo vred za vse leto 2 glđ. 60 kr., za pol leta 1 glđ. 30 kr. — Uredništvo in upravnništvo sv. Petra cesta št. 76. v Ljubljani.

Izdaje društvo „Pripravniški dom“. — Urejuje Ant. Kržič. — Tiska Katoliška Tiskarna v Ljubljani.